

IIIA TOELICHTING OP DE STATUTEN VAN DE BOND

Artikel 1.

In het eerste artikel gaat het uitsluitend om de aaneensluiting tot Bond. Door de tussenvoeging ‘op de hierna te noemen voorwaarden’ kan de wijze waarop dat gebeurt in de volgende artikelen nader worden omschreven. De term ‘verbinden zich’ is gekozen om aan te sluiten bij het algemeen spraakgebruik van verbonden gemeenten.

Aan het woord kerkgenootschap in lid 2 wordt alleen formele waarde toegekend; het heeft in de Bond geen principiële of theologische betekenis.

BEGRIPSBEPALINGEN

Artikel 2.

Om misverstand te voorkomen en om niet steeds lange omschrijvingen te hoeven herhalen, is het zinvol om de betekenis van enige belangrijke begrippen vooraf aan te geven.

GRONDSLAG

Artikel 3.

De vroegere omschrijving is aangevuld met de inhoud van de beginselverklaring, zodat de betekenis van het centrale uitgangspunt ten aanzien van de Vrije Evangelische gemeentevorm tot uitdrukking wordt gebracht. Hoewel het voor de leesbaarheid van de beginselen verstandig zal zijn deze in de toekomst te rubriceren, is het van belang geacht ze vooralsnog onverkort en in de oorspronkelijke versie aan te houden.

DOEL

Artikel 4.

De verbondenheid van onze geloofsgemeenschap dient in de werking ervan gericht te zijn op de eer van God en op het heil van mensen.

De aanhef van artikel 4 functioneert dan ook als thema boven de praktische inhoud van de doelstelling.

Het doel van de Bond is onderverdeeld in drie hoofdzaken, welke in hun onderlinge samenhang elkaar aanvullen, van elkaar afhankelijk zijn, elkaar beïnvloeden en op elkaar dienen te worden afgestemd.

- a. Het is van fundamenteel belang voor het behoud en het ervaren van de verbondenheid, dat deze bij voortduring wordt beleefd en verwoord. Vandaar dat dit als eerste onder a wordt genoemd.
- b. Het bestaansrecht van de Bond vindt ook een belangrijk motief in noodzakelijk te vervullen taken, die vanwege aard en omvang alleen door gezamenlijke inzet en/of voor gezamenlijke rekening kunnen worden gerealiseerd. Een aantal van die taken zijn met name genoemd.
De zending en de dienst aan Israël worden als eerste genoemd om zodoende het belang daarvan aan te geven.
De dienst aan Israël berust op Gods verkiezing van dit volk als drager van het heil (door Jezus Christus) voor heel de mensheid.

Opgemerkt zij, dat met het verzorgen van theologische opleidingen in de eerste plaats wordt bedoeld de opleiding van predikanten en in de tweede plaats vooral het vormen van kader ten dienste van het gemeentelijk werk.

Dat ook het scheppen van bestaansmogelijkheden voor predikanten hier een plaats heeft gekregen, vindt zijn oorzaak in het feit, dat zowel de Stichting 1976 als de Stichting Rechtspositie- en Pensioenregeling hierin actief een taak vervullen.

- c. Een goed functionerende Bond is een belangrijk centrum van communicatie en informatie, zowel met betrekking tot de onderlinge relaties als tot de externe relaties, waarvan de laatste in het bijzonder op landelijk niveau. Extern biedt dit de mogelijkheid tot inbreng in de ontwikkeling van belangstellingsgebieden en gebeurtenissen op algemeen kerkelijk terrein en intern scheidt het de gelegenheid tot het kennismaken en verwerken daarvan ten behoeve van het eigen kerkelijk leven. Bij de verwerkelijking van de doelstelling kan een eigen medium een bijzondere functie vervullen, aangezien behalve een interne werking, daarvan ook een externe werking zal uitgaan.

AARD VAN DE VERBONDENHEID

Artikel 5.

De zelfstandigheid van de gemeenten is één van de bijzondere kenmerken van de Vrije Evangelische Gemeenten. Daarom is het goed de erkenning daarvan ook met zoveel woorden in de statuten op te nemen. Waartoe de gemeenten zich verbinden is om datgene wat op reglementaire wijze als een gemeenschappelijke verantwoordelijkheid wordt vastgesteld zo goed mogelijk als Bond ten uitvoer te brengen. Dit houdt in dat een verbonden gemeente een zekere vrijheid behoudt zich incidenteel daarvan in haar plaatselijk gedrag te distantiëren en zich ten aanzien van het onderhavige gemeenschappelijke passief kan gedragen.

LIDMAATSCHAP

Artikel 6.

Een goed functioneren van de Bond vindt mede zijn oorsprong in een loyale opstelling van de verbonden gemeenten. Dit is tot uitdrukking gebracht als één van de voorwaarden tot het lidmaatschap.

Het lidmaatschap wordt op verzoek van een gemeente of van een Vereniging tot Stichting van een Vrije Evangelische Gemeente toegekend door de jaarvergadering. Een dergelijk verzoek behoeft de steun van twee gemeenten, die reeds enige jaren het lidmaatschap van de Bond bezitten. De duur daarvan is vastgesteld op vijf jaar.

De regeling tot toetreding is verder geregeld in het huishoudelijk reglement.

Beëindiging van het lidmaatschap kan op tweeërlei wijze plaats vinden:

- a. beëindiging gaat uit van de Bond;
- b. beëindiging gaat uit van de betreffende gemeente.

In het eerste geval dient het comité eigener beweging een voorstel tot beëindiging in bij de jaarvergadering. Het voorstel bevat de gronden waarop tot beëindiging wordt geadviseerd. Deze dienen zodanig te worden gemotiveerd, dat de jaarvergadering weloverwogen een besluit kan nemen.

In het tweede geval heeft de betreffende gemeente een verzoek tot beëindiging ingediend. Hoewel in dit geval de bekrachtiging van een voorstel tot beëindiging door de jaarvergadering een formele handeling betreft, blijft het van belang deze procedure te volgen. De jaarvergadering heeft daardoor namelijk de gelegenheid zich volledig op de hoogte te doen stellen van de gang van zaken rondom deze aangelegenheid, waaronder de zorgvuldigheid van behandeling door het comité.

De financiële afwikkeling wordt geregeld in het huishoudelijk reglement.

GELDMIDDELEN EN BOEKJAAR

Artikel 7.

Het betreft hier het formeel aangeven van de mogelijkheden, die de inkomsten van de Bond bepalen en van de looptijd van het boekjaar.

HUISHOUELIJK REGLEMENT

Artikel 8.

In het algemeen behandelen de statuten de formele kanten van de zaak en vinden in het huishoudelijk reglement de meer praktische (huishoudelijke) aangelegenheden hun plaats. Statuten moeten na goedkeuring door de jaarvergadering notarieel worden verleden zoals dat heet, terwijl dat voor een huishoudelijk reglement niet het geval is.

Daardoor is het huishoudelijk reglement gemakkelijker aan te passen dan de statuten en kunnen uit ervaring opgedane verbeteringen na verwerking in het reglement ook spoedig in praktijk worden gebracht.

COMITE

Artikel 9.

Evenals alle gemeenschapsvormen, heeft ook de Bond mensen nodig die er voor zorgen, dat de gezamenlijk aanvaarde opdracht wordt uitgevoerd. In navolging van de tot nu toe gebruikte benaming wordt dit college van bestuur "comité" genoemd.

Het comité bestaat uit zeven leden.

Opgemerkt zij dat ten aanzien van de samenstelling van het comité het van belang is een soort van disciplinaire eenzijdigheid te voorkomen. Een dergelijke vorm van eenzijdigheid ontstaat in een groep mensen met een gelijkgerichte studie of opleiding. Het zou niet juist zijn hiervoor een al te stringente regeling te treffen, doch het verdient wel aanbeveling daarmee rekening te houden bij de voordrachten en verkiezingen.

De zittingsduur van de leden van het comité is bepaald op vier jaar. Om gebruik te kunnen maken van gebleken bestuurskwaliteit en bestuurservaring, kan een aftredend comitélid aansluitend voor een volgende periode van vier jaar herkiesbaar worden gesteld. Om enige doorstroming te bevorderen, is een aftredend lid na de tweede periode één jaar niet herkiesbaar.

De extra termijn, waarvan sprake is in lid 3, behoeft niet een tijdvak van vier jaar te zijn. Vier jaar is echter wel het maximum. Bewust is gekozen voor het woord termijn in plaats van periode.

VERKIEZING LEDEN COMITE

Artikel 10.

Dit artikel behandelt de verkiezing van de comitéleden. Zij worden op voordracht van de gemeenten en het comité door de gemeenten gekozen. De gemeenten kunnen hiervoor kandidaten stellen.

Indien er een extra vacature moet worden vervuld, deelt het comité dat aan de gemeenten mee. De mogelijkheid bestaat dat zo'n vacature zich in een wat later stadium voordoet of bekend wordt. In dat geval kan van de reglementair vastgelegde datum van kandidaatstelling worden afgeweken, voorzover daardoor een tijdige verzending van de agenda voor de jaarvergadering niet wordt belemmerd.

Om te allen tijde de voorziening van vacatures te waarborgen, kan het comité voor elke vacature één kandidaat stellen. De kandidaatstelling wordt tijdig aan de gemeenten meegedeeld.

Bij een meervoudige kandidatuur voor één vacature wordt een schriftelijke stemming gehouden. De omschrijving biedt zowel de mogelijkheid om de stemming vooraf te doen plaats vinden als ter vergadering.

WERKWIJZE EN BEVOEGDHEDEN COMITE

Artikel 11.

Om bestuurlijk te kunnen functioneren, kiest het comité een voorzitter, een vice-voorzitter, een secretaris en een penningmeester.

Een bestuurlijke instantie dient over de nodige bevoegdheden te beschikken om te kunnen werken. Dit wordt geregeld in lid 2.

Niet onopzettelijk is het woord 'passende' ingevoegd. Als passende daden worden aangemerkt die handelingen, welke uit een goed functioneren van de Bond en de daarop gerichte taakuitoefening van het comité voortvloeien.

Het comité is het vertrouwenscollege van de Bond, wiens handelen er op gericht is binnen de daartoe in de statuten, het huishoudelijk reglement en de besluiten van de jaarvergadering gelegen mogelijkheden de doelstelling van de Bond te verwezenlijken. Hiermee is tevens de begrenzing van de bevoegdheden aangegeven, omdat de aangegeven ruimten hun reikwijdte bepalen. Bovendien biedt de aanduiding 'passende' een toetsingsmogelijkheid voor de jaarvergadering tot het beoordelen van de wijze waarop het comité van zijn bevoegdheden gebruik maakt.

Met het oog op de functionele en financiële aspecten voor de Bond en vanwege duidelijkheid in taakstelling en rechtsbescherming is er toestemming nodig van het comité met betrekking tot de genoemde personele aangelegenheden van de deelorganisaties. Ook een inhoudelijke functiewijziging of een wijziging van de aard van de functie dient in voorkomend geval in het overleg met het comité te worden betrokken.

De overige bepalingen van dit artikel spreken voor zich. Ze geven een zekere ordening inzake de werkwijze van het comité.

DEELORGANISATIE

Artikel 12.

Er bestaan in de Bond meerdere instellingen die als uitvloeisel van de doelstelling een bepaald stuk werk verrichten. Dat zijn de zogenaamde deelorganisaties, zoals de Zending en het Seminarium.

De werkzaamheden van een deelorganisatie beperken zich tot een bepaalde taak; er bestaat daarin evenwel relatie tot de hele Bond.

De kandidaatstelling van de bestuursleden voor deelorganisaties vindt plaats door het comité. Een open vacature is een vacante bestuursplaats waarvoor een nieuw bestuurslid dient te worden gekozen. Dit dus in tegenstelling tot een eventuele herverkiezing.

In geval van een open vacature is het wenselijk dat het comité een tweetal stelt.

In de meeste gevallen zal de deelorganisatie eigen reglementen hebben en een eigen beleid voeren. Het functioneren van de deelorganisatie heeft mede als basis het door het comité gevoerde algemeen bondsbeleid. Bij een oneigenlijk gedrag of in geval van wanprestatie kan het comité de jaarvergadering aanbevelen daarin verandering aan te brengen of tot opheffing van de deelorganisatie te besluiten, resp. een ander bestuur te benoemen. Uit overwegingen van organisatorische en financiële aard vindt de

jaarvergadering van een deelorganisatie plaats als onderdeel van de jaarvergadering van de Bond.

Om elke persoonlijke aansprakelijkheid van de bestuurders van een deelorganisatie uit te sluiten, wordt de niet rechtspersoonlijkheid bezittende deelorganisatie geacht een onderdeel van de Bond te zijn. Uiteraard draagt in dat geval het comité de uiteindelijke verantwoordelijkheid.

Het comité kan vanwege de bijzondere relatie een deelorganisatie wat extra speelruimte toekennen: te denken valt b.v. aan de VEJO.

Anderzijds is het ook denkbaar dat een deelorganisatie enig soelaas wordt geboden uit b.v. organisatorische overweging. Vandaar de bepaling in lid 6.

BONDSVERGADERING

Artikel 13.

De bij de Bond aangesloten gemeenten komen jaarlijks in vergadering bijeen om het bondsgebeuren van het afgelopen jaar te bespreken en om in gezamenlijk beraad lijnen voor nieuw beleid uit te zetten, dan wel besluiten daartoe te nemen.

Een en ander op voorstel en onder redactie van het comité, uit hoofde van zijn verantwoordelijkheid voor het voeren en bevorderen van het algemeen bondsbeleid en in relatie daarmee voor het opstellen van de vergaderagenda.

In bijzondere gevallen kan een andere bondsvergadering bijeengeroepen worden. Dit wordt geregeld in lid 1.2.

De statuten noemen enige aspecten, waarvan het belangrijk is dat ze jaarlijks aan de orde zullen komen. Zo wordt als opdracht aan het comité genoemd het bespreekbaar maken van eenheid en taakstelling van de Bond en van het comitébeleid.

In de bezinning op de eenheid, heeft in het verleden de klemtoon dikwijls gelegen op de eenheid van geloofsopvattingen en geloofsbeleving. Naar de mate waarin gebleken is dat ten aanzien daarvan in de Vrije Evangelische Gemeenten een min of meer traditionele verscheidenheid bestaat, is het zinvol dat ook als gegeven te beschouwen. Uitgangspunt is de ervaring en beleving van de verbondenheid in de ondersteuning van elkaar om voertuig van Gods heil te mogen en kunnen zijn, in een proces van wederkerigheid tussen gemeenten en Bond.

In die geest behoort het tot de taak van het comité om in de Bond begeleiding te geven aan het doen kennen en markeren van een eensgezinde verbondenheid, zorg te dragen voor duidelijkheid in taakstellingen en onderlinge verhoudingen, dan wel het ontwikkelen daarvan, alsmede corrigerend op te treden als de aard van de verbondenheid verwaarloosd of miskend wordt. Deze en andere taakstellende aspecten die vanuit de actuele situatie mede beleidsbepalend zijn, kunnen door middel van een notitie door het comité op de jaarvergadering aan de orde gesteld worden. De notitie fungeert dan als discussiestuk en draagt een meningsvormend karakter.

De andere beleidsaspecten komen op de jaarvergadering tot uiting in verslagen, begrotingen en voorstellen.

Uiteraard kunnen gemeenten voor de jaarvergadering wensen en ideeën aandragen, desgewenst in de vorm van verzoeken tot behandeling van voorstellen.

Datzelfde geldt voor deelorganisaties. Die zullen met name betrekking hebben op hun bijzondere taakuitoefening in de Bond.

Ter wille van de doelmatigheid van vergaderen en van de duidelijkheid van besluitvorming, is het wenselijk dat de agenda stipt wordt aangehouden. Er kunnen na verzending dan ook geen nieuwe punten meer worden toegevoegd.

Ter bescherming van een zo groot mogelijke eenheid in de Bond kan het comité voor de aanvaarding van bepaalde ingrijpende voorstellen een vereiste

stemmeerderheid van tweederde vaststellen. Gemeenten zijn in de gelegenheid de vergadering verandering van stemmeerderheid te vragen. Na aanvaarding van een voorstel, kan een gemeente zich op de in lid 7 voorgeschreven wijze wegens principiële geloofsinzichten van de uitvoering van een voorstel (plaatselijk) distantieren. Dit heeft geen invloed op het bepaalde in artikel 2 van het huishoudelijk reglement. Materieel betekent het dat de gemeente geacht wordt niet bij te dragen in de kosten van uitvoering van een dergelijk besluit, zonder dat dit van invloed kan zijn op de totale bondsbijdrage van de desbetreffende gemeente.

FINANCIEEL VERSLAG

Artikel 14.

Dit artikel regelt de financiële verantwoording aan de jaarvergadering. Het vereist verder geen toelichting.

BEROEP

Artikel 15.

In nagenoeg alle samenlevingsverbanden bestaat de mogelijkheid om tegen een bepaalde uitspraak resp. sanctie beroep aan te tekenen. Dit heeft tot doel bestaande geschillen uit de weg te ruimen door een uitspraak van een onafhankelijk rechtscollege.

Ook in de Bond kunnen geschillen ontstaan. Het laten voortbestaan daarvan is in strijd met de uitgangspunten van de Bond en heeft een nadelige invloed op het beleven van de verbondenheid.

Het is daarom goed een zekere mate van beroep te hebben opdat partijen hun geschil zo objectief mogelijk kunnen laten beoordelen.

Uiteraard dient vast te staan dat een uitspraak van het beroepscollege wordt geëerbiedigd. Derhalve is in een aantal situaties een mogelijkheid tot beroep opgenomen in de statuten.

OVERIGE ARTIKELLEN

De artikelen 16 t/m 19 van de statuten dragen een zuiver formeel karakter en behoeven geen verdere toelichting.